Nimi: OHJEISTUS KAUNEUSHOITOLAN PERUSTAMISELLE JA HYGIEENISILLE TOIMINTATAVOILLE
Versio: 2
Yksilöllinen tunniste: WEB-858-21318-fi
Voimassaoloaika: 31.7.2027

Ohjeistus kauneushoitolan perustamiselle ja hygieenisille toimintatavoille

Terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus

Toiminnanharjoittajan on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toimipaikan tai toiminnan käyttöönotosta kirjallinen ilmoitus kunnan terveydensuojeluviranomaiselle. Ilmoitusvelvollisia palveluita/toimintoja ovat solariumpalvelut, ihoa rikkova toiminta ja erityistä hygieniaa edellyttävä kauneushoitola. Ilmoitus on lisäksi tehtävä toiminnan olennaisesta muuttamisesta sekä toiminnan päättymisestä. Uuden toiminnanharjoittajan on ilmoitettava toiminnanharjoittajan vaihtumisesta.

Erityistä hygieniaa edellyttävät kauneushoitolat ovat ilmoitusvelvollisia vain, mikäli niitä tarjotaan erillisessä toimipaikassa. Kauneushoitolasta tehdään yksi ilmoitus siitä riippumatta, kuinka monta toiminnanharjoittajaa tilassa toimii. Kiertävien kosmetologien ei tarvitse tehdä ilmoitusta toiminnastaan, jos he työskentelevät kauneushoitoloissa, joista on tehty jo ilmoitus. Jos taas toimipaikan sijasta ilmoitusvelvollista on tarjottava palvelu, jokainen toiminnanharjoittaja tekee ilmoituksen toiminnastaan (esim. ihoa rikkova toiminta). Kiertävien toiminnanharjoittajien tulee myös tehdä ilmoitus. Ilmoitus tehdään toiminnanharjoittajan kotipaikkakunnalle.

Kodin yhteydessä olevat tilat katsotaan ilmoitusvelvollisiksi, mikäli ne ovat fyysisesti erillään asumistiloista esim. autotalli on muutettu toimitiloiksi. Myös muu kodin yhteydessä oleva asumiskäytössä erillinen osa voidaan katsoa toimitiloiksi, mikäli kaikki toiminta tapahtuu selvästi erillään asuintiloista.

Ihoa rikkovia toimenpiteitä ovat esim. lävistykset, verikuppaus, tatuointipalvelu, akupunktio, viiltoihin ja pistoksiin perustuvat hoidot, kestopigmentoinnit, mikroblading, mikropigmentoinnit ja iilimatohoito.

Erityistä hygieniaa edellyttävän kauneushoitolan palveluita ovat esim. kynsistudiot (ml. rakenne-, geeli- ja akryylikynnet), kasvohoidot, jalkahoidot, kalapedikyyri ja rentoutuskellunta (suola-altaat ja vastaavat).

Ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle jää mm. meikkaus, amerikkalainen parranajo, ripsien ja kulmien värjäys, ripsien pidennykset, ripsien taivutus, kulmakarvojen nyppiminen ja muotoilu, hieronta, imukuppihieronta, kuivakuppaus, hypoxi-hoito, hermoratahieronta ja lymfahieronta.

Terveydenhuollon yksikössä annettava jalkahoito/akupunktio ei ole terveydensuojelulain nojalla ilmoitusvelvollista toimintaa. Muutoin kuin terveydenhuollon yksikössä annettu jalkahoito katsotaan kauneudenhoidoksi eli terveydensuojelulain mukaan ilmoitusvelvolliseksi toiminnaksi. Sama koskee myös akupunktiota, kun on kyse ns. vaihtoehtohoidoista.

Koruliikkeessä korvanlehtien lävistäminen ns. ”ampumalla” ei ole ilmoitusvelvollista toimintaa.

Ilmoituslomake löytyy https://ymparistoterveys.hollola.fi/ilmoitukset-ja-hakemukset/huoneistot/ päälomake (TsL 13§) sekä liite 2. Ilmoituksen voi tehdä myös Ilppa-palvelun kautta.

Toiminnanharjoittajan omavalvontavelvollisuus

Omavalvonta koskee kaikkia TsL:n mukaisia toimijoita (ei pelkästään kauneudenhoitoalaa). Toimijan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.

Omavalvontasuunnitelman ei tarvitse olla kirjallinen, mutta toiminnanharjoittajan on tarvittaessa esitettävä, miten toimintaan vaikuttavat riskit on tunnistettu, miten niiden vakavuus on arvoitu ja mitä riskien hallintakeinoja toiminnanharjoittaja ja työntekijät ovat ottaneet käyttöön.

Omavalvontasuunnitelmassa määritellään mm. hoitojen aseptiikka, välinehuolto, käytettävät aineet ja vaikutusajat, lisäksi tilojen siivousta koskevat aineet, aikataulut, välineet ja menetelmät.

Käsien, työvaatteiden ja pintojen puhtaus

Kädet pestään huolellisesti nestemäisellä saippualla ja kuivataan kertakäyttöisellä paperilla. Hoidot tehdään desinfioiduilla käsillä, kynnet pidetään lyhyinä ja korut poistetaan. Aina kun kosketaan verta, eritteitä tai asiakkaan limakalvoja on käytettävä tehdaspuhtaita suojakäsineitä. Suojakäsineet puetaan puhtaisiin, desinfioituihin käsiin, ja käsineet ovat toimenpidekohtaiset. Toimenpiteissä, joissa iho tai limakalvo läpäistään, käytetään steriilejä suojakäsineitä. Asiakkaan iho desinfioidaan ennen ihoa rikkoavaa toimenpidettä.

Työasun tulee olla helposti pestävää, sileäpintaista, likaa hylkivää materiaalia. Työvaatteet pidetään puhtaana ja suojataan tarvittaessa.

Jotta työskentelypinnat on helppo pitää puhtaana, ei niillä pidä säilyttää ylimääräistä tavaraa. Välineet ja tarvikkeet tulee säilyttää pölyltä ja lialta suojattuna (kaapit, laatikot). Toimenpidetilan pinnat siivotaan mekaanisesti ja siivouksessa edetään järjestelmällisesti alkaen puhtaimmista pinnoista likaisiin pintoihin päin. Pinnat, jotka voivat olla kosketuksissa läpäistävään ihoon, käsitellään lisäksi desinfiointiaineilla. On tärkeää, että erityisesti toimenpiteissä, joissa iho läpäistään, käsiteltävään ihoalueeseen kosketuksissa olevat pinnat pyyhitään jokaisen asiakkaan jälkeen.

Jalkahoitotuolin puhdistuksessa hoitojen välillä tulee huomioida mahdollisten tarttuvien tautien leviämisen ehkäiseminen (pintojen suojaus, desinfiointi, puhtaat siivousvälineet). Siivousvälineiden on oltava puhtaita. Siivouspyyhkeet ja vastaavat välineet pestään käytön jälkeen pesukoneessa.

Tartuntojen torjunta, välineiden huolto

Ihonkäsittelyssä tartuntariski muodostuu mm. ihon läpäisystä (kauneushoitolassa neulan pisto, tatuointi, lävistykset, kuppaus), rikkinäisestä ihosta, asiakkaiden tarttuvista taudeista,

asiakkaan infektioalttiudesta sekä limakalvoilta (silmät, nenä ja suu ovat tartunta-alttiita). Tartuntojen torjunnan lähtökohtana on huolehtia, että hoitovälineet ja hoitoympäristö eivät aiheuta tartuntariskiä.

Välineet puhdistetaan, desinfioidaan ja tarvittaessa steriloidaan huolellisesti jokaisen asiakkaan jälkeen. Välineet puhdistetaan ensin mekaanisesti ja sen jälkeen ne desinfioidaan ja/tai steriloidaan käyttötarkoituksen mukaisesti.

Mikäli väline ei ole suorassa kosketuksessa asiakkaaseen, riittää pelkkä pesu tavallisella pesuaineella.

Välineet ja pinnat, jotka ovat kosketuksissa asiakkaaseen, on desinfioitava. Desinfiointikohteita ovat mm. asiakkaan hoidettava ihoalue silloin, kun iho läpäistään, hoitajan kädet, hoitotilan tasot ja kosketuspinnat, eritteillä kontaminoituneet pinnat sekä hoidossa käytettävät välineet.

Välineiden, jotka läpisevät ihon tai limakalvon tai ovat suoraan tai välillisesti kosketuksissa rikkoontuneen ihon kanssa on oltava steriilejä. Steriilit välineet säilytetään sterilointipusseissa tai -pakkauksissa omissa varastoissaan/kaapeissaan. Kaapit pidetään puhtaina ja pakkauksia käsitellään desinfioiduin käsin. Steriloidut pakkaukset merkitään viimeisellä käyttöpäivällä. Steriloidut tarvikkeet ovat steriilejä esim. kaksinkertaisessa sterilointisuojakääreessä 1 kuukauden, kuumasaumatuissa sterilointikalvopakkauksissa 1 vuoden, sterilointilaatikossa 1–6 kuukautta.

Tavallisimpia pienimuotoiseen käyttöön soveltuvia välineiden sterilointitapoja ovat esim. autoklaavissa höyrysterilointi tai kuumailmasterilointi. Vastuu siitä, että sterilointilaite toimii oikein ja sitä myös käytetään ohjeiden mukaisesti, on toiminnanharjoittajalla. Sterilointitulos varmistetaan jokaisen sterilointikerran yhteydessä.

Vaihtoehtoisesti voi käyttää kertakäyttöisiä steriilejä välineitä, jotka säilyvät valmistajan ohjeen mukaisesti säilytettynä merkittyyn päiväykseen saakka.

Talous- ja käyttövesi

Vesilaitos vastaa toimittamastaan verkostoveden laadusta. Kiinteistön veden laadusta ja kiinteistön putkistojen kunnosta vastaa kiinteistön omistaja. Mikäli toiminnassa käytössä oleva talousvesi otetaan omasta kaivosta, tulee vedenlaatu selvittää tutkimuksella ja varmistua, että vesi täyttää sille vaaditut laatuvaatimukset- ja suositukset.

Vettä ei tule käyttää, jos siinä havaitaan poikkeavaa hajua, makua tai väriä tai veden epäillään aiheuttavan oireita.

Muistilista tilavaatimuksille

- Lattiapinta-alaa tulee olla työpaikkaa kohden 7 m2 (kosmetologit), 4 m2/solariumlaite.
- Huoneistossa tulee olla vähintään koneellinen ilmanpoisto ja korvausilmaventtiilit.
- Sisäänkäynnin yhteydessä tulee olla tuulikaappi tai lämmöneristävyydeltään sitä vastaava ovi- tai ilmaverho.
- Valaistuksen tulee olla riittävä. Ikkunapinta-alan tulee olla vähintään 1/10 lattiapinta-alasta.
- Seinien, lattian ja kalusteiden tulee olla helposti puhdistettavia.
- Hoitotuolin välittömässä läheisyydessä tulee olla asianmukaisesti varustettu

käsienpesupaikka.
- Lavuaari ja kuivausmahdollisuudet välineiden pesua ja puhdistusta varten.
- Jalkahoitovälineet tulee puhdistaa erillään muista työvälineistä. Jalkahoitovedet kaadetaan erilliseen kaatoaltaaseen tai wc-istuimeen.
- Työntekijöille tulee varata omat pukukaapit ja tarpeen mukaiset taukotilat.
- WC:n yhteydessä tulee olla vesipiste, jota käytetään ainoastaan käsienpesuun WC-käynnin yhteydessä.
- Siivouskomero, jossa on vesipiste kaatoaltaalla, kuivauspatteri, harjateline, ilmanpoisto, hyllyjä käytettäville aineille.
- Tarvikkeiden säilytys- ja varastointitiloja tulee olla riittävästi (puhtaille ja likaisille välineille ja liinavaatteille).
- Pyykinpesua varten tulee olla asianmukaiset tilat, joissa tekstiilit pestään ja kuivataan koneellisesti erillään muusta toiminnasta.
- Odotustilat täytyy voida erottaa hoitotiloista esim. verholla.
- Akryylikynsien laittopisteessä tulee olla erillinen paikallispoisto.

Yhteystiedot

Suvi Ovaskainen
terveydensuojeluinsinööri
suvi.ovaskainen@hollola.fi
puh. 044 480 1158